

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ มีวิธีดำเนินการวิจัยดังจะกล่าวถึงรายละเอียดตามลำดับดังต่อไปนี้

- 3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
- 3.2 เครื่องมือในการวิจัย
- 3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล
- 3.4 การวิเคราะห์ข้อมูล
- 3.5 การแปลผล

3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

3.1.1 ประชากร

ประชากรที่ใช้ศึกษาวิจัยครั้งนี้ คือ นักเรียนในโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดอุดรธานี สังกัดกองการมัธยมศึกษา กรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ภาคเรียนที่ 1 ประจำปีการศึกษา 2538 จำนวนทั้งสิ้น 49 โรงเรียน เป็นจำนวนนักเรียนทั้งหมด 55,189 คน

3.1.2 กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยเป็นนักเรียนในโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดอุดรธานี กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรของ Yamane

สูตรคำนวณหาขนาดของกลุ่มตัวอย่างของ Yamane (1970)

$$n = \frac{N}{1 + Ne^2}$$

เมื่อ n = ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง
 N = จำนวนประชากร
 e = ความคลาดเคลื่อนที่ยอมให้มีได้

กำหนดค่าความคลาดเคลื่อน = 0.05 จะได้กลุ่มตัวอย่างอย่างน้อยที่สุด

จำนวน 397 คน

$$n = \frac{55,189}{1 + 55189(0.05)^2} = \frac{55,189}{139} = 397 \text{ คน}$$

สำหรับการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 588 คน โดยใช้วิธีการสุ่มแบบโควตา (Quota Sampling) จาก 49 โรงเรียน ๆ ละ 12 คน จากระดับชั้น ม.1-ม.6 ระดับชั้นละ 2 คน

สภาพภาพและข้อมูลทั่วไปของนักเรียน

สภาพภาพและข้อมูลทั่วไปของนักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย มีรายละเอียดดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 สภาพภาพและข้อมูลทั่วไปของนักเรียน

สภาพภาพ		จำนวน (n=567)	ร้อยละ
1. เพศ	ชาย	253	44.62
	หญิง	314	55.37
2. อายุ	10-13 ปี	130	22.92
	14-17 ปี	345	60.84
	18 ปีขึ้นไป	92	16.22
3. ปัจจุบันเป็นนักเรียนชั้น	ม.1	113	19.92
	ม.2	113	19.92
	ม.3	113	19.92
	ม.4	80	14.10
	ม.5	70	12.34
	ม.6	78	13.78

จากตารางที่ 1 จะเห็นว่า ผู้ตอบแบบสอบถามเป็นหญิงมากกว่าชาย คิดเป็นร้อยละ 55.37 มีอายุระหว่าง 14-17 ปี มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 60.84 รองลงมาคือมีอายุระหว่าง 10-13 ปี คิดเป็นร้อยละ 22.92 เป็นนักเรียนในระดับ ม.1 ม.2 และม.3 มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 19.92 ในแต่ละระดับ

3.2 เครื่องมือในการวิจัย

3.2.1 ขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือ

การสร้างเครื่องมือในการวิจัยครั้งนี้ เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับ บทบาทของอาจารย์ที่ปรึกษาตามความต้องการของนักเรียน ในระดับมัธยมศึกษา จังหวัด อุตรดิตถ์ ซึ่งผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างและพัฒนาเครื่องมือตามลำดับ ขั้นตอนดังนี้

1. ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับบทบาทของอาจารย์ที่ปรึกษา
2. ศึกษาสภาพการปฏิบัติจริงในโรงเรียนพิบูลย์รักษ์พิทยา โดยการสัมภาษณ์อย่างไม่เป็นทางการ
3. กำหนดกรอบแนวคิดในการสร้างเครื่องมือการวิจัย
4. สร้างเครื่องมือ
5. ส่งเครื่องมือให้ผู้เชี่ยวชาญและคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ตรวจสอบและแก้ไข
6. แก้ไขและปรับปรุงเครื่องมือ
7. นำเครื่องมือไปตรวจสอบกับกลุ่มประชากรนอกกลุ่มตัวอย่าง เพื่อดู ความสอดคล้องของเครื่องมือ ความชัดเจนของภาษา
8. หาประสิทธิภาพของเครื่องมือ โดยนำมาวิเคราะห์หาความตรง (Validity) และความเที่ยง (Reliability) โดยใช้สัมประสิทธิ์แอลฟา (α -coefficient) ของครอนบาช (Cronbach)
9. นำเครื่องมือที่ปรับปรุงแล้ว ปรึกษาคณะกรรมที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพื่อ ตรวจสอบแก้ไข ปรับปรุงอีกครั้ง
10. จัดพิมพ์เครื่องมือฉบับสมบูรณ์

3.2.2 ลักษณะของเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นจำนวน

1 ชุด เป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale)

รายละเอียดของแบบสอบถามแบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นคำถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามเป็นแบบ
ตรวจสอบรายการ (Checklist)

ตอนที่ 2 เป็นคำถามเกี่ยวกับคุณลักษณะของอาจารย์ที่ปรึกษาตามความ
ต้องการของนักเรียน ซึ่งแบ่งออกเป็น 4 ด้าน คือ

ก. ด้านการปกครอง 13 ข้อ

ข. ด้านวิชาการ 12 ข้อ

ค. ด้านธุรการและบริการ 11 ข้อ

ง. ด้านบุคลิกภาพ 12 ข้อ

ในแต่ละข้อจะมีรายการคำตอบเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale)

5 ระดับ และมีเกณฑ์การให้คะแนนดังนี้

5 หมายความว่า มีความต้องการให้ปฏิบัติมากที่สุด

4 หมายความว่า มีความต้องการให้ปฏิบัติมาก

3 หมายความว่า มีความต้องการให้ปฏิบัติปานกลาง

2 หมายความว่า มีความต้องการให้ปฏิบัติน้อย

1 หมายความว่า มีความต้องการให้ปฏิบัติน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 สอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับสถานภาพของอาจารย์ที่ปรึกษา
ตามความต้องการของนักเรียน เป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklist)
และในตอนท้ายของแบบสอบถาม ตอนที่ 3 จะเป็นคำถามปลายเปิดเกี่ยวกับข้อ
เสนอแนะเพิ่มเติม

3.2.3 การหาความตรงและความเที่ยงของเครื่องมือ

1. นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเสนอต่อคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 คน ตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) และความเหมาะสมของภาษาที่ใช้หลังจากนั้นนำมาพิจารณาปรับปรุงอีกครั้งก่อนนำไปทดลองใช้

2. นำแบบสอบถามไปทดลองใช้กับนักเรียนที่โรงเรียนพิบูลย์รักษ์พิทยากิ่งอำเภอพิบูลย์รักษ์ จังหวัดอุดรธานี เมื่อวันที่ 20 พฤศจิกายน 2538 โดยทดลองกับนักเรียนจำนวน 40 คนเพื่อหาค่าความเที่ยง (Reliability) ของแบบสอบถาม โดยวิธีสัมประสิทธิ์แอลฟา (α -coefficient) ได้ค่าความเที่ยง ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ค่าความเที่ยงของแบบสอบถาม

ข้อคำถามด้าน	ค่าความเที่ยงของแบบสอบถาม
การปกครอง	0.89
วิชาการ	0.89
ธุรการและบริการ	0.88
บุคลิกลักษณะ	0.83

หมายเหตุ การคำนวณอยู่ภาคผนวก ข

3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างทั้งหมดร่วมกับผู้ช่วยนักวิจัย 2 คน ช่วยในการเก็บรวบรวมข้อมูล ตั้งแต่วันที่ 1 ธันวาคม 2538 - 5 มกราคม 2539 มีรายละเอียดดังนี้

1. กำหนดหนังสือขอความร่วมมือจากบัณฑิตวิทยาลัยไปยังสำนักงานสามัญศึกษาจังหวัดอุดรธานี เพื่อความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง
2. ส่งหนังสือขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล จากสำนักงานศึกษาจังหวัดอุดรธานี ไปยังโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง
3. ผู้วิจัยนำแบบสอบถามจำนวน 588 ฉบับ ไปให้กลุ่มตัวอย่างร่วมกับผู้ช่วยนักวิจัยและคอยรับแบบสอบถามคืนในวันเดียวกัน ในกรณีที่ไม่ได้รับคืนในวันเดียวกัน ผู้วิจัยก็จะนัดหมาย วัน เวลาที่จะมารับแบบสอบถามคืนกับผู้รับผิดชอบของโรงเรียนนั้น ๆ โดยได้รับแบบสอบถามคืนครบทุกฉบับ เป็นแบบสอบถามที่สมบูรณ์ 567 ชุด คิดเป็นร้อยละ 96.42 เป็นแบบสอบถามชุดที่ไม่สมบูรณ์ 21 ชุด คิดเป็นร้อยละ 3.58

3.4 การวิเคราะห์ข้อมูล

ข้อมูล que เก็บรวบรวมได้นำมาวิเคราะห์ คำนวณหาค่าต่างๆ โดยใช้เครื่องคำนวณ การวิเคราะห์แบ่งออกเป็น 3 ส่วนคือ

1. ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม นำมาแจกแจงความถี่และหาค่าร้อยละ
2. ข้อมูลเกี่ยวกับบทบาทของอาจารย์ที่ปรึกษาตามความต้องการของนักเรียนนำมาหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
3. ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพส่วนตัวของอาจารย์ที่ปรึกษาตามความต้องการของนักเรียน ตลอดจนข้อเสนอแนะเพิ่มเติม นำมาแจกแจงความถี่และหาค่าร้อยละ

3.5 การแปลผล

ในการแปลผลข้อมูลที่ได้จากการวิเคราะห์ จะพิจารณาจากระดับคะแนนเฉลี่ย (x) โดยกำหนดช่วงระดับคะแนน (Class Interval) ในการแปลผลดังนี้

1.00 - 1.50	หมายความว่า	มีความต้องการให้ปฏิบัติน้อยที่สุด
1.51 - 2.50	หมายความว่า	มีความต้องการให้ปฏิบัติน้อย
2.51 - 3.50	หมายความว่า	มีความต้องการให้ปฏิบัติปานกลาง
3.51 - 4.50	หมายความว่า	มีความต้องการให้ปฏิบัติมาก
4.51 - 5.00	หมายความว่า	มีความต้องการให้ปฏิบัติมากที่สุด